

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۶		سال سوم آموزش متوسطه شیوه ی سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱ - ۱۳۸۰	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف - لغات و عبارات معین شده را معنی نمایید .</p> <p>۱ - وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد.</p> <p>۲ - بترس از جهاندار یزدان پاک خرد را مکن با دل اندر مفاک</p> <p>۳ - معلم می گفت: کراهِت دارد اسم خدا را با دست چپ نوشتن.</p> <p>۴ - گاه گاه شیبه ی چند اسب بی شکیب سکوت دشت را در هم می شکست.</p> <p>۵ - آری، زمان فرّه جوانی را می پژمرد .</p> <p>۶ - هر چند که ملائکه در آدم نفرس می کردند نمی دانستند که ...</p> <p>۷ - با یکی عشق ورز از دل و جان تا به عین الیقین عیان بینی</p> <p>۸ - در چهار سالگی پشت قاشی زین نشستم .</p>	۲
۲	<p>ب - اشعار و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید .</p> <p>۱ - وَاللّٰ طَاعِنَان ، مجال وقیعت یابند .</p> <p>۲ - آب چه دانست که او گوهر گوینده شود</p> <p>۳ - مرا تا عشق صبر از دل بر اندست</p> <p>۴ - با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد</p> <p>۵ - به پاس یک دل ابری ، دو چشم بارانی</p> <p>۶ - در این آینه نقش های بوقلمون ببینید .</p> <p>۷ - خسوف های کژ خیم شکوهش را به ستیز برمی خیزند .</p> <p>۸ - هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون برمی آید مفرح ذات</p> <p>۹ - ...خیلتاشان و سواران را گسیل کرده ، پس ، رقعتی نبشت به امیر و هرچه کرده بود باز نمود و مرا داد.</p> <p>۱۰ - قضای آسمانی مرا در این ورطه کشید .</p> <p>۱۱ - خدا / نه برای خورشید / و نه برای زمین / بلکه برای گل هایی که برایمان می فرستد / چشم به راه پاسخ است . /</p> <p>ادامه سؤالات در صفحه دوم</p>	۶

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۶		سال سوم آموزش متوسطه شیوه ی سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱ - ۱۳۸۰	

۳	<p>پ - دانش های ادبی</p> <p>۱ - درون مایه ی ادبیات پایداری چیست؟</p> <p>۲ - در بیشتر آثار عرفانی چه چیزی مذمت می شود؟</p> <p>۳ - کدام کلمه در بیت زیر ایهام دارد، بنویسید . «راز نهان دار و خمش و رخمشی تلخ بود آنچه جگر سوزه بود باز جگر سازه شود»</p> <p>۴ - کدام «منظومه غنایی» همواره سرمشق شاعران بزرگ برای سرودن داستان های عاشقانه بوده است؟</p> <p>۵ - «جامی» کدام کتابش را به تقلید از «گلستان» نوشته است؟</p> <p>۶ - هر یک از مجموعه های شعر زیر سروده ی کیست . رجعت سرخ ستاره / آینه های ناگهان</p> <p>۷ - نثر کتاب «بخارای من، ایل من» چگونه است؟</p> <p>۸ - بخش های یک ترجیع بند از لحاظ قافیه چگونه هستند؟</p> <p>۹ - آرایه های موجود در بیت زیر را بنویسید. (۲ مورد) « یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد ای یاوران بایدولی را یآوری کرد »</p>	۳
۴	<p>ت - خود آزمایی</p> <p>۱ - مقصود از «شاه شهید» در عبارت: «شما که پرده ها از صورت شاه شهید ساخته اید» چه کسی است؟</p> <p>۲ - داستان «گاو» دارای چه پیام هایی است؟</p> <p>۳ - در عبارت زیر منظور از قسمت های مشخص شده چیست؟ « خود گنبد چنگی به دل نمی زد لخت و آجری با گله به گله سوراخ هایی برای کفترها. »</p> <p>۴ - آیا می توان شعر بانگ جرس سروده ی حمید سبزواری را نوعی حماسه دانست؟ چرا؟</p> <p>۵ - در بیت: « دست درکش کرد با آتش به هم خویشان گم کرد با او خوش به هم » مرجع ضمیر او چه کسی است؟</p> <p>۶ - منظور از بیت « بر قدم او قدمی می کشید وز قلم اورقمی می کشید» چیست؟</p> <p>۷ - با توجه به بیت «غمی به قدمت تاریخ درد انسان داشت دلی به وسعت جغرافیای انسانی» چیست؟</p> <p>۸ - منظور از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ « جان از سکوت سرد شب دلگیر می شد دل در رکاب آرزوها پیر می شد.»</p> <p>ادامه سوالات در صفحه سوم</p>	۴

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۶		سال سوم آموزش متوسطه شیوه ی سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱ - ۱۳۸۰	

۴	<p>ث - درک مطلب</p> <p>۱ - با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید: چنین پاسخ آوردش اسفندیار چه باید مرا جنگ زابلستان مبادا چنین هرگز آیین من چه کسی از جنگ دو سپاه راضی نیست؟ چرا؟ ۲ - در بیت زیر : شاعر برای رسیدن به حقیقت از چه چیز کمک می گیرد ؟ « با من بیا همسفر باش تا دور تا قلّه ی نور در این سفر ، دست عشق است ، پشت و پناه من و تو » ۳ - با توجه به بیت زیر ، شاعر به کدام ویژگی پیامبر اشاره دارد ؟ « تو برای وصل کردن آمدی نی برای فصل کردن آمدی » ۴ - با توجه به درس «از ماست که بر ماست» در بیت زیر «عقاب» نماد چه کسی است ؟ «روزی ز سرسنگ عقابی به هوا خاست و اندرطلب طعمه پر و بال بیاراست» ۵ - در عبارت زیر به سؤال مطرح شده پاسخ دهید . نوروز تجدید خاطره ی بزرگی است ، خاطره ی خویشاوندی انسان با طبیعت . هر سال این فرزند فراموشکار که ، سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته های پیچیده ی خود ، مادر خویش را از یاد می برد . به نظر نویسنده ، نوروز چه چیزی را تداعی می کند ؟ ۶ - مقصود از « شاهین تیز بال افقها بودم » در عبارت زیر چیست ؟ « شاهین تیز بال افقها بودم زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم . » ۷ - با توجه به عبارت زیر به سؤال مطرح شده پاسخ دهید : «مگه یک کوه تاریخی دارد و این کوه یک آشنای صمیمی . این کوه را از مگه و این آشنا را از آن بگیرند، دیگر چیزی باقی نمی ماند جز یک مشت افسانه ی درهم برهم .» منظور نویسنده از این «این کوه» و «این آشنا» چیست؟ ۸ - دردو بیت زیر ، « گل لاله» به چه چیزهایی تشبیه شده است ؟ « درفشان لاله در وی چون چراغی ولیک از دود او بر جانش داغی شقایق بر یکی پای ایستاده چو بر شاخ زمرد ، جام باده »</p>	۵
۱	<p>ج - حفظ شعر</p> <p>جاهای خالی را کامل کنید . ۱- ..... ۲-ساقیا بده..... زان شراب روحانی و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند تادمی بر آسایم زین ..... ظلمانی « سر سبز و پیروز باشید »</p>	۶
۲۰	جمع نمرات	

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۶	سال سوم آموزش متوسطه شیوه ی سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱ - ۱۳۸۰	

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	<p>« همکاران محترم، با سلام و درود به محضر تان »</p> <p>جهت هماهنگی در امر تصحیح پاسخ نامه ی زیر حضور تان تقدیم می شود .</p> <p>الف - معنی لغات (۲ نمره)</p> <p>۱ - منکر: زشت ، ناپسند ، نهی شده (۰/۲۵)</p> <p>۲ - مغاک : جای فرورفته و گود ، گودال (۰/۲۵)</p> <p>۳ - گناه ، خطا ، معصیت (۰/۲۵)</p> <p>۴ - بی شکیب: نا آرام ، بی صبر (۰/۲۵)</p> <p>۵ - فرّه یا فرّ : شکوه ، شأن، ارزش (۰/۲۵)</p> <p>۶ - دقّت ، جستجو (۰/۲۵)</p> <p>۷ - عین الیقین : چشم دل، چشم حقیقت بین عین حقیقت. (۰/۲۵)</p> <p>۸ - قاش: قاج، جلوزین اسب که از چوب، شاخ یا فلز سازند کوهه ی زین ، قبه ی پیش زین (۰/۲۵)</p>
۲	<p>ب - معنی اشعار و عبارات (۶ نمره)</p> <p>۱ - در غیر این صورت ، تمسخر کنندگان (طعنه زندگان ، سرزنش کنندگان) (۰/۲۵) فرصت طعنه زدن (بدگویی ، سرزنش) پیدا می کنند . (۰/۲۵)</p> <p>۲ - آب و خاک ، عناصر سازنده ی وجود انسان) (۰/۲۵) از کجا می دانستند روزی ، گوهر گوینده (نفس ناطقه ی انسان) (۰/۲۵) و غمزه ی غمّازه نشان دهنده ی اسرار و رازهای الهی) می شوند . (۰/۲۵)</p> <p>۳ - از زمانی که عشق صبر از دل من برده است ، (۰/۲۵) جان من به امید وصال تو زنده است . (۰/۲۵)</p> <p>۴ - آن چه را که می نام گذاشته اند در اصل خون دل شاهان است (۰/۲۵) که با خاک مخلوط شده است و از دل مو بیرون زده است (۰/۲۵)</p> <p>یا راحتی امروزی بشر دستخوش سختی ها و رنج های گذشتگان است. و یا هر معنی مرتبط با بیت</p> <p>۵ - حضور امام درون نویسنده را در خودش پر کرده است و نویسنده از امام متأثر می باشد (۰/۵) و یا هر معنی مرتبط با بیت</p> <p>۶ - در آینه ی آفرینش ، (۰/۲۵) نقش های رنگارنگ آفریده ها را ببینید (۰/۲۵)</p> <p>۷ - حوادث ناگوار شکوه جوانی (۰/۲۵) را تهدید می کند . (۰/۲۵)</p> <p>۸ - هر نفسی که می کشیم (دم) باعث ادامه ی زندگی می شود (۰/۲۵) / و چون آن را بیرون می فرستیم (بازدم) / موجب نشاط دل و جان آدمی می گردد. (۰/۲۵) (شادی بخش وجود است)</p> <p>۹ - سپهبدان وامیران و چارپایان را فرستاد (۰/۲۵) بعد از آن نامه ی کوتاهی به پادشاه نوشت (۰/۲۵) و تمام کارهایی را که انجام داده بود گزارش کرد و به داد (۰/۲۵) داد</p> <p>۱۰ - روزگار این بلا بر سر من آورد (۰/۵) حوادث و قضای آسمانی مرا در این گرداب بلا کشاند . و یا هر معنی مرتبط با عبارت</p> <p>۱۱ - خداوند به خاطر مظاهر بیرونی (ماه و خورشید) از تو باز خواست نمی کند (۰/۲۵) بلکه به خاطر عشقی که به تو داده است از تو انتظار دارد (۰/۲۵)</p>

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۱/۰۳/۰۶	سال سوم آموزش متوسطه شیوه ی سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت دوم سال تحصیلی ۸۱ - ۱۳۸۰	

۳	<p>پ - دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱ - رویارویی با عوامل استبداد داخلی (۰/۲۵) و تجاوز بیگانگان و مسایلی است که در پی آن رخ می دهد (۰/۲۵)</p> <p>۲ - - دنیا و وابستگی هایش (۰/۲۵)</p> <p>۳ - کلمه ی «خمش» هم به معنی خاموش و ساکت بودن است و هم تخلص مولانا است. (۰/۲۵)</p> <p>۴ - ویس و رامین فخرالدین اسعد گرگانی (۰/۲۵)</p> <p>۵ - بهارستان (۰/۲۵)</p> <p>۶ - معلم / امین پور (۰/۵)</p> <p>۷ - روان و طنز آمیز (۰/۲۵)</p> <p>۸ - هر بخش قافیه ی جداگانه دارد (۰/۲۵)</p> <p>۹ - تلمیح - استعاره - کنایه (ذکر دو مورد کافی است هر مورد ۰/۲۵ نمره)</p>
	<p>ت - خود آزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱ - منظور «ناصرالدین شاه» است (۰/۵)</p> <p>۲ - فقر اقتصادی، (۰/۲۵) فقر فرهنگی (۰/۲۵) انکار واقعیت و یا از خود بیگانگی (۰/۲۵)</p> <p>۳ - زیبا نبود یا جالب نبود (۰/۲۵) جا به جا (۰/۲۵)</p> <p>۴ - بلی، (۰/۲۵) زیرا جنبه های مبارزه و قهرمانی دارد. (۰/۲۵)</p> <p>۵ - شمع (۰/۲۵)</p> <p>۶ - تقلید محض از او می کرد. (۰/۵)</p> <p>۷ - حضرت امام سعه ی صدر داشت (صبور بود). (۰/۵)</p> <p>۸ - انسان ها به آرزوهای خود نمی رسیدند و امیدها به ناامیدی منجر می شد. (۰/۵)</p>
	<p>ث - درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱ - اسفندیار (۰/۲۵) - چون جنگ دو سپاه ایران و کابلستان در دین و آیین اسفندیار سزاوار نیست (۰/۲۵)</p> <p>۲ - عشق (۰/۲۵)</p> <p>۳ - رسالت تبلیغ و رساندن خلق به مقصود (۰/۲۵)</p> <p>۴ - انسان خودبین و خودخواه (۰/۲۵)</p> <p>۵ - خویشاوندی انسان با طبیعت. (۰/۵)</p> <p>۶ - از اوج قدرتم به ناتوانی رسیدم و به گوشه ای پناه بردم. یا هر مفهومی نظیر این مفهوم. (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)</p> <p>۷ - الف (پیامبر (۰/۵) ب) کوه نور یا غار حرا. (۰/۵)</p> <p>۸ - لاله به چراغ - شقایق به جام باده - دود به داغ دو مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵)</p>
	<p>ج - حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند (۰/۵)</p> <p>۲- جامی (۰/۲۵) حجاب (۰/۲۵)</p>